

УДК
7.012.001.891

DOI: 10.30857/
2617-0272.2019.12.

НИКОЛАЄВА Т. В., ШАФРАНЬКА Т. В., НИКОЛАЄВА Т. І.
Київський національний університет технологій та дизайну

НАЦІОНАЛЬНІ ТРАДИЦІЇ ЯК ОСНОВА ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ДИЗАЙНУ ОДЯГУ

Мета. Стаття включає матеріали дослідження науково-методичних основ підготовки фахівців в галузі дизайну та художнього моделювання костюма з метою підвищення якості освіти студентів спеціальностей творчого спрямування, виховання естетичного смаку, національної самосвідомості та культури творення.

Методика. В проведенні наукових досліджень використано методи літературно-аналітичного, структурного та морфологічного аналізу, методи класифікації складових елементів професійних компетентностей в дизайн-освіті майбутніх фахівців творчого спрямування, що сприятиме безпосередній реалізації перспективних проектів дизайнерів одягу в творчості та культурному просторі своєї країни.

Результати. Встановлено, що національна культура є основою творчої діяльності в різних галузях мистецтва та дизайну. Визначено, що процеси глобалізації, характерні для сучасного суспільства, вимагають осмислення проблем національного відродження, відображення прояву рис національної культури в сучасному дизайні, зокрема дизайні одягу. Методологія дизайну стає важливою складовою сучасної культури і веде до значних змін в складі естетичних характеристик предметного середовища. Включення складових національної культури та етнодизайну в процес дизайн-освіти дає можливість формування креативного фахового проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів одягу.

Наукова новизна. Визначено, що узагальнення творчих принципів дизайну приводить до уніфікації характеристик предметно просторового середовища існування людини в умовах різних національних культур, нівелювання цікавих та багатих етнохудожніх традицій. Встановлено, що національне мистецтво може бути генератором нових ідей в галузі дизайну одягу. Виявлено структуру та класифіковано елементи національних та етнохудожніх традицій, які доцільно включати до переліку компетентностних характеристик майбутніх фахівців в галузі дизайну одягу.

Практична значущість. Надано рекомендації щодо формування творчого фахового мислення в дизайн-освіті майбутніх дизайнерів, визначено аспекти побудови проектної діяльності студентів на основі вивчення традицій національного декоративного мистецтва та розвитку креативного проектно-образного мислення.

Ключові слова: дизайн-проектування, методологія дизайну, національна культура, етнохудожні характеристики, дизайн-освіта.

Вступ. Кожна нація відрізняється своєю неповторною художньою культурою: колірною палітрою, гармонією форм та пропорційних відношень, за допомогою яких відбувається творче пізнання характеристик оточуючого середовища. Дослідження глибинних зв'язків просторового оточення, генезису

національної формотворчої та колористичної культури, стає ефективним засобом для розробки проектних концепцій в сучасному дизайні [1]. Культура будь-якого народу містить в собі особливий світ природи, побут, історію, культуру, етнічний характер. У кожного народу складається національна цілісність,

зближаються спосіб життя та культура, відроджується національна самосвідомість [2]. В кожній культурі переважають свої знакові символи, якими багато в чому визначаються особливості світогляду, характеру, художньої творчості. Етнокультурні знакові символи визначаються як характеристики національної духовності що виражають основні властивості культурних цінностей народу [3].

Дослідженню питань символічності та знаковості народного декоративного прикладного мистецтва присвячено ряд наукових праць авторів: Є. Антоновича, Ф. Вовка, Р. Захарчук-Чугай, Т. Кари-Васильєвої, К. Матейко, О. Никорак, Т. Ніколаєвої, С. Павлюк, К. Стамерова та інших. В цих дослідженнях підкреслюється необхідність бережливого ставлення до знань та умінь народних майстрів, включення надбань національної культури в сучасну проектну діяльність [4, 5, 6]. Знакові символи в дизайні задають особливості формування образів, що з'являються в процесі творчої діяльності, і тому несуть в собі етнічний відбиток. Прояви художньої творчості асоціюються в житті людей з впливом навколишнього середовища, етнічними особливостями, національною культурою [7].

Постановка завдання. В наш час активно діють процеси глобалізації та асиміляції національних культур. Тому, завдання дослідження етнічних особливостей різних народів важливе для розуміння творчих контактів, самопізнання та виховання національної самосвідомості [8]. Знакові символи виникають із підсвідомого змісту і являють собою варіації форм які можна простежити до ідей і образів, що зустрічаються в найдавніших джерелах. Символи можуть бути також привнесені в національну культуру та, пройшовши через різні перетворення, стають загальноприйнятими,

зберігаючи, проте значну долю своєї первісної значимості. Роль провідних естетичних характеристик в мистецтві дизайну виконують знаково-символічні образи, закладені в культурних здобутках, при сприйнятті яких виникає почуття гармонії форм. Виховані певною національною культурою, пов'язані з специфікою етнічних традицій, дизайнери по різному ставляться до організації простору, його форм та пропорцій. Відповідно будується відношення до характеристик об'ємно-просторової композиції та її формоутворюючих елементів.

Результати дослідження. В сучасному дизайні існує багато різних національних версій: так звані італійський, німецький, англійський, скандинавський, японський, американський дизайн. Національна ідентичність існувала завжди, проте саме в дизайні ясніше визначаються локальні особливості, обумовлені традиціями, що відображають специфічні національні відмінності (рис. 1).

Достатньо важко визначити поняття національної моделі дизайну, що є предметним втіленням певних знакових етнічних характеристик в об'єктах дизайнерської творчості. Особливості цих знакових предметних втілень закладені в специфіці формоутворення, пропорціонуванні, колористичному рішенні, відношенні до ролі новітніх технологій у дизайні. В дизайнерській освіті формуванню естетичної культури, національних традицій мистецтва належить особливе місце. За яскравим виявом художньої творчості лежить набагато загальніше та глибоке відношення людини до життя та культури свого народу, його цінностей, навколишньої дійсності, що створює можливості естетичного освоєння та творчого перевтілення оточуючого предметного середовища [9].

Рис. 1. Проектування об'єктів дизайну з елементами національного декоративно-ужиткового мистецтва

Рис. 2. Використання елементів національної культури в дизайні сучасного одягу (з колекцій Р. Богуцької, І. Каравай, Л. Пустовіт)

Рис. 3. Національні мотиви в колекціях студентів спеціалізації «Дизайн одягу», КНУТД

Естетична культура – це сукупність матеріального, духовного та художнього життя суспільства, безпосередньо впливає на формування здібностей, спрямованих на створення різноманітних естетичних цінностей. Формування естетичної культури виявляється не тільки в шанобливому ставленні до національних особливостей та народної творчості. Ще одним фактором

формування проектної культури майбутніх дизайнерів є вивчення художніх творів, мистецтва, а також безпосередня реалізація майбутніх проектів фахівців в творчості та культурному просторі своєї країни.

Визначені навчальні дисципліни спеціалізації «Дизайн одягу» мають бути спрямовані на формування всіх компонентів фахового дизайнерського

мислення, а також на професійно-особистісні властивості, які забезпечують активізацію творчих процесів. Цілеспрямоване проектно-образне мислення дизайнерів повинно розвиватись на протязі всього терміну навчання, в практичній та теоретичній діяльності [10]. Однією з умов, які забезпечують формування креативного фахового проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів одягу, є орієнтація змісту підготовки на тематику, що базується на вивченні, використанні та адаптації національної культури та народних промислів до потреб сучасного дизайну (рис. 2).

Методологія викладання не може бути орієнтована головним чином на розповсюджені західні зразки дизайну. Недостатні знання творчості народних майстрів, відсутність вмінь введення етнотрадицій в сучасне середовище та навичок роботи в галузі народних ремесел породжує стандартні одноманітні проекти. Формування фахового мислення дизайнерів часто відбувається без орієнтації на культурні особливості, матеріальну та духовну культуру нації. При виборі засобів формування фахового проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів одягу, необхідним є внесення тем, що базуються на національних та етнохудожніх особливостях.

Значну увагу необхідно приділяти саме дослідницькому процесу, трансформації образу від передпроектного аналізу національного художнього зразка до ескізів дослідницьких проектних рішень та дизайн-проекту. Поряд з вивченням творчості видатних дизайнерів сучасності, необхідно впроваджувати аналіз національних творів народних майстрів, досліджуючи можливий хід їх інтуїтивного професійного мислення [11]. На розвиток творчого фахового мислення скероване вивчення дисциплін історії мистецтв та

матеріальної культури, теорії формоутворення, художнього проектування костюма та проектної графіки. Важливим аспектом виконання проектних робіт, в розвитку проектно-образного мислення, є вивчення традицій декоративно-прикладного мистецтва, формування професійних дизайнерських навичок, що має конкретне національне спрямування [12]. Доцільним є внесення тем і практичних завдань, що базуються на зразках декоративно-прикладного мистецтва, та національної культури, сприяють формуванню культури етнодизайну (рис. 3).

Особливості творчого та асоціативного мислення розкривають сутність підсвідомого, що притаманне народним майстрам. Виконуючи дизайнерський проект, дотримуючись законів композиції, кольорознавства і формоутворення, не завжди вдається створити образ, що залишається в пам'яті. Асоціативне мислення забезпечує безпосереднє проникнення в сутність явища, чітке розуміння принципів формоутворення, колористики та орнаменталістики. Практичні заняття спрямовані на формування та розвиток умінь майбутніх дизайнерів, використовують методи візуалізації (візуальні порівняння, встановлення візуальних аналогій, синтез, аналіз). Вони розвивають навички візуального абстрагування зразків декоративно-прикладного мистецтва, аналізу етапів проектування, визначення науково-дослідницьких принципів проектного процесу. Методологічною базою проектування є формальна композиція, а в просторово-графічній композиції – візуальний образ. При визначенні компетенцій, що формують професійну майстерність дизайнера одягу, можна виділити кілька найбільш важливих:

- 1) здатність визначення лінійної, об'ємно-просторової та колористичної характеристики об'єктів;

2) формування узагальненого абстрактного образу, концентрування на виразності та етнічних характеристиках, орнаменталі, колористичних гармоніях та елементах оздоблення;

3) побудова стилістичної та структурної трансформації об'єкту, від історичного образу до сучасного.

Знання законів формоутворення побудови графічних зображень, уміння визначення пропорцій та характерних особливостей об'ємно-просторових форм дає можливість формування проектною частини, яка передбачає відображення просторової уяви та конструктивних особливостей проєктованого об'єкту [13]. Знання виразних засобів композиції є важливим етапом в набутті практичних навичок. В формоутворенні об'єктів дизайну, де послідовно простежується принцип структурного підходу на основі різних комбінаторних варіантів побудов, забезпечується доцільна передача характеру об'єкта у просторово-графічній композиції. Лінії є основним засобом виявлення композиційних зв'язків форми в проєктуванні об'єкту, наданні йому просторової цілісності та єдності. Виразність просторової композиції потребує також вміння побудови пластики форми, її колористичної та світлотіньової характеристики, яка використовує засоби тональної виразності (світло, тіні, кольорові напівтони). Аналіз проєктованої форми в графічному виконанні є необхідним для уточнення її зображення. Елементи композиції найбільш виразно сприймаються в просторово-графічній моделі, тому дизайнерська графіка базується на формоутворюючій структурі. Лінії контуру допомагають більш точно відобразити основний структурний характер форми, що надає інформацію також про внутрішній знаковий зміст об'єкта проєктування. Просторово-графічний аналіз допомагає визначити

загальну форму або модель майбутнього об'єкту дизайн-проєктування. Загальний формотворчий образ дозволяє виявити конструкційну основу пропорційну структуру, єдність форми, матеріалів, колориту та оздоблення (рис. 4).

Важливою складовою виховання творчої особистості є розвиток творчих здібностей, індивідуально-психологічних особливостей, що визначають якісні відмінності у володінні необхідними знаннями, та навичками. Під поняттям «творчої здібності» можливо визначити синтез властивостей і особливостей, які характеризують ступінь відповідності вимогам певного виду творчої діяльності, її результативності. Вищим рівнем розвитку творчих здібностей є креативність, що проявляється у неординарному мисленні, і становить високу здатність особистості до творчості. Креативна творча особистість повинна розвиватись в умовах навчально-проєктною творчої діяльності, яка є протилежністю прямого наслідування, діяльності за готовим алгоритмом. Прийнятними є характеристики творчості в перетворенні знакових об'єктів, або їх образів, новизні та оригінальності продуктів творчості (нові ідеї, системи дій, невідомі закономірності). Структура розвитку національно-орієнтованою професійною моделі освіти майбутнього дизайнера одягу містить: професійну компетентність, володіння сучасними стратегіями розв'язання проблем, здатність до трансформації отриманою інформації, готовність до творчої діяльності; комунікативні здібності (креативні, емоційні, регулятивні), здатність працювати в колективі; особистісні якості, що мають професійне значення (цілеспрямованість, толерантність, наполегливість, відповідальність, креативність); знання національної культури та мистецтва тощо.

Рис. 4. Етнічні мотиви в проектуванні видовищного костюма (проектні роботи студентів спеціалізації «Дизайн одягу» КНУТД, ескізи студ. Я. Нетикши)

Рис. 5. Моделі творчої колекції, представлені на міжнародному конкурсі «Печерські каштани» (студ. М. Муравицька)

Рис. 6. Проект творчої колекції, представленої на конкурсі «Біле озеро» (робота студ. К. Грабчак)

Основою формування сучасної моделі дизайнера є національно свідомо спрямованість професійної діяльності, що характеризує ставлення до оточуючої дійсності, організації проектного процесу, відповідних культурних цінностей своєї нації [14]. Професійні компетентності включають в себе здатність до діяльності в проектній сфері, наявність спеціальних знань і навичок, комплекс індивідуальних особливостей, що забезпечують високу ефективність подальшої фахової діяльності. Показники національно орієнтованої фахової підготовки, трансформуючись в професійні компетентності, розглядаються як основа розвитку фахової майстерності майбутнього дизайнера (рис. 5).

Знання знакових елементів національної культури широко використовуються в дослідницько-проектній діяльності студентів спеціальності «Дизайн». Творчо осмислені елементи етнотрансформованого дизайну включені в експериментальні розробки дизайн-проектів видовищного костюма для Національного оркестру народних інструментів України, співочого ансамблю «Калина», костюмів представницької делегації «Євро-2012», парадної форми прикордонної служби України, міжнародних конкурсів «Печерські каштани», «Погляд у майбутнє», «Українських тижнів моди» та інших цікавих проектів.

Системний підхід в сучасному дизайні потребує розширення традиційних засобів побудови концептуальної структури образу, пов'язаних з міжнаціональними зв'язками науки та художньої майстерності. Цей зв'язок скеровує до здійснення проектно-пошукового формоутворення оригінальних об'єктів, з покращеними естетичними та ергономічними властивостями (рис. 6).

Висновки. В розвитку дизайн-освіти особлива увага повинна бути зосереджена на проблемі вивчення етнотрансформованого дизайну та національної культури. Дизайн, як

багатогранне поняття, інтегрує художні, проектні, культурні, етнотрансформовані ознаки, а також уособлює в собі своєрідну трансформацію елементів національної культури, декоративно-ужиткового мистецтва в проектуванні сучасних промислових виробів. Саме в дизайні органічно поєднується традиційне декоративно-ужиткове мистецтво і сучасні промислові технології. На сучасному етапі розвитку дизайну складається нова проблемна ситуація, для якої характерним є посилення національного змісту дизайн-освіти. Дизайнерська діяльність повинна розглядатись як важливий компонент культурної та професійної підготовки у вищих навчальних закладах, метод і засіб розкриття художньо-творчого потенціалу майбутніх дизайнерів одягу. Етнотрансформована стає інтегруючою основою, в якій органічно поєднуються національний дизайн і сучасні технології, що забезпечують оволодіння інноваційною проектною діяльністю. В процесі викладання спеціальних дисциплін досягається органічне поєднання етнічного підходу до освітнього процесу, з новими технологіями, що значно підвищує рівень творчої освіти, насичує навчальний процес зв'язками з національною культурою та розширює його духовну складову. Для подальшого ефективного розвитку дизайн-освіти є необхідним поєднання здобутків національного творчого і сучасного технологічного досвіду та європейських практик дизайну, що визначає подальші напрямки проведення наукових досліджень.

Література

1. Захарчук-Чугай Р. В., Антонович Є. А. Українське народне декоративне мистецтво: навч. посібн. Київ: Знання, 2012. 342 с.
2. Захарчук-Чугай Р. Народне декоративне мистецтво. Полісся України:

Матеріали істор.-етнограф. дослідження. Львів: 2002. 256 с.

3. Павлюк С. Етногенез українців: Спроба теоретичної реконструкції. Львів: 2006. 225 с.

4. Кара-Васильєва Т. Обробка дерева та плетіння. Холмщина-Поділля. Київ: 1987. 156 с.

5. Никорак О. Українська народна тканина. Львів: 2004. 180 с.

6. Матейко К. Український народний одяг. Київ: 1977. 234 с.

7. Ніколаєва Т. О. Історія українського костюма. Київ: Либідь, 1996. 264 с.

8. Белевцев М. І., Шестопалова Л. В. Інфраструктура товарного ринку. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 416 с.

9. Креденець Н. Д. Культурологічний контекст формування професійної компетентності спеціалістів легкої промисловості, Збірник наукових праць «Етнодизайн : європейський вектор розвитку, національний контекст: Книга III, Полтава: 2015. С. 266-277.

10. Фурса О. І. Особистісний підхід до професійного розвитку майбутнього дизайнера. *Педагогіка: психологія професійної освіти*, 2004, № 6. С. 101-106.

11. Прусак В. Ф. Методологічні підходи до підготовки дизайнерів у вищих навчальних закладах. *Наукові записки національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова*. Вип. 61, 2006. С.131-138.

12. Антонович Є. А. Дослідження синтезу дизайну і технологій у системі неперервної дизайн-освіти. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Серія « Мистецтвознавство». Тернопіль: 2011. С. 208-215.

13. Ніколаєва Т. В., Шафранська Т. В. Розвиток національних художніх традицій в підготовці фахівців з дизайну костюма та брендової продукції: *Вісник КНУТД*. 2017. №1, С. 114-121.

14. Колосніченко М. В. Ніколаєва Т. В. Становлення та розвиток моди на злами століть: український концепт. *Легка промисловість. Індустрія моди*. 2017. №3, С. 20-24.

References

1. Zaxarchuk-Chugaj R. V., Antonovich Ye. A. (2012). *Ukrainske narodne dekorativne mistetstvo* [Ukrainian folk decorative art]. Kyiv. [in Ukrainian].

2. Zaxarchuk-Chugaj, R. (2007) *Narodne dekorativne mistetstvo UkrainskohoPolissya* - [Folk decorative art] Lviv. [in Ukrainian].

3. Pavlyuk, S. (2006). *Etnogenez ukraintsiv: sprobа teoretichnoi rekonstrukcii* [Ethnogenesis of Ukrainians: Attempt of Theoretical Reconstruction]. Lviv [in Ukrainian].

4. Kara-Vasileva, T. (1987). *Obrobka dereva ta pletinnya* [Processing of trees and weaving // Kholmshchyna and Podlyashshya]. Kyiv. [in Ukraine].

5. Nikorak, O. (2004). *Ukrainska narodna tkanina* [Ukrainian folk fabric] Lviv [in Ukrainian].

6. Mateyko, K. (1977). *Ukrainskiy narodniy odyag* [Ukrainian folk costumes] Kyiv [in Ukrainian].

7. Nikolaeva, T. O. (1996). *Istoriya ukrainskogo kostyuma* [History of the Ukrainian costume] Kyiv [in Ukrainian].

8. Belevtsev, M. I., Shestopalova, I. V. (2005). *Infrastruktura tovarnogo rinka* [The commodity market infrastructure]. Kyiv. [in Russian].

9. Krednets, N. D. (2015). *Kulturologichnij kontekst formuvannya profesijnoi kompetentnosti specialistiv legkoi promislovosti* [Cultural context of the formation of professional competence of specialists in light industry] Poltava [in Ukrainian].

10. Fursa, O. I. (2004). *Osobistisnij pidkhid do profesionalnogo rozvitku majbutnogo dizajnera* [A personal approach to the

professional development of the future designer], 6,101-106 [in Ukrainian].

11. Prusak, V. F. (2006) *Metodologichni pidkhodi do pidgotovki dizajneriv u vishchikh navchalnikh zakladakh* [Methodological approaches to the preparation of designers in high educational institutions] [in Ukrainian].

12. Antonovich, Ye. (2011) *Doslidzhennya sintezu dizajnu i texnologij usistemi neperervnoi dizajn osviti* [Research of synthesis of design and technologies in the system of continuous design - education]. Ternopil [in Ukrainian].

НАЦИОНАЛЬНЫЕ ТРАДИЦИИ КАК ОСНОВА ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТОВ В ДИЗАЙНЕ ОДЕЖДЫ

НИКОЛАЕВА Т.В., ШАФРАНСКАЯ Т.В.,
НИКОЛАЕВА Т.И.

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Цель. Статья включает материалы исследования научно-методических основ подготовки специалистов в области дизайна и художественного моделирования костюма с целью повышения качества образования студентов специальностей творческого направления, воспитания эстетического вкуса, национального самосознания.

Методика. Используются методы литературно-аналитического, структурного и морфологического анализа, методы классификации составляющих элементов профессиональных компетенций в дизайн-образовании будущих специалистов творческого направления, что будет способствовать непосредственной реализации перспективных проектов дизайнеров одежды в творчестве и культурном пространстве своей страны.

Результаты. установлено, что национальная культура является основой творческой деятельности в различных областях искусства и дизайна. Определено, что процессы глобализации, характерные для современного общества, требуют осмысления проблем национального возрождения, отображения проявления черт национальной культуры в современном дизайне, в частности дизайне одежды. Включение составляющих национальной культуры и

13. Nikolaeva, T. V., Shafranska, T. V. (2017). *Rozvitok nacionalnikh khudozhnikh tradicij v pidgotovci fakhivciv z dizajnu kostyuma ta brendovoi produkcii* [Development of national artistic traditions in the training of costume designer and brand products], 3, 114-121 Kyiv. [in Ukrainian].

14. Kolosnichenko, M. V., Nikolaeva, T. V. (2017). *Stanovlennya ta rozvitok modi na zlami stolit* [Formation and development of fashion at the turn of the century]. Legka promislovist, 3, 20-24. Kyiv. [in Ukrainian].

NATIONAL TRADITIONS AS A BASIS FOR TRAINING OF FASHION DESIGNERS

NIKOLAEVA T. V., SHAFRANSKAYA T. V.,
NIKOLAEVA T. I.

Kiev National University of Technology and Design

Purpose. The article includes materials of the research of scientific and methodical bases of training specialists in the field of design and costume design, in order to improve the quality of education of students of the specialty of creative direction, the education of aesthetic taste, national consciousness.

Methodology. In research are used scientific research methods of the literary-analytical, structural and morphological analysis, the method classification of the components of professional competences in the field of education and education the faculties of creative direction, which promote the implementation promising projects of designers of clothing in the country's artistic and cultural space.

Results. As a result of research work, it has been established that national culture is the basis of creative activity in various fields of art and design. It is determined that the processes of globalization characteristic of modern society require understanding of the problems of national revival, reflection of the manifestation of the features of national culture in modern design, in particular, the design of clothing. Design methodology becomes an important part of contemporary culture and leads to significant changes in the aesthetic

етнодизайна в процес дизайн-образования дає можливість формування креативного професійного проектно-образного мислення майбутніх дизайнерів одягу.

Наукова новизна. Установлено, що узагальнення творчих принципів дизайну призводить до уніфікації характеристик предметно-просторової середовища проживання людини в умовах різних національних культур, нивелюванню інтересних і багатих етнохудожественних традицій. Національне мистецтво може бути генератором нових ідей в області дизайну одягу. Виявлено структуру і класифіковані елементи національних і етнохудожественних традицій, які цілеспрямовано включають в перелік компетентних характеристик майбутніх фахівців в області дизайну одягу.

Практична значимість. Представлено рекомендації по формуванню творчого професійного мислення в дизайн-образованні майбутніх дизайнерів, визначено аспекти побудови проектно-діяльності студентів на основі вивчення традицій національного декоративного мистецтва і розвитку креативного проектно-образного мислення.

Ключові слова: дизайн-проективання, методологія дизайну, національна культура, етнохудожественні характеристики, дизайн-образование.

characteristics of the subject environment. The inclusion of the components of national culture and ethno design in the educational design process enables the creation of creative professional design thinking of future designers of clothing.

Scientific novelty. It is determined that the generalization of creative principles of design leads to the unification of the characteristics of the subject spatial environment of human existence in the conditions of different national cultures, leveling interesting and rich ethno-artistic traditions. It has been established that national art can be the generator of new ideas in the field of design of clothing. The structure and classification of elements of national and ethno-artistic traditions are revealed. It is expedient to include in the list of competency characteristics of future specialists in the field of design of clothing.

Practical significance. The recommendations on the formation of creative professional thinking in the design education of future designers are presented, the aspects of designing the students' work on the basis of studying the traditions of national decorative art and the development of creative design-thinking thinking are defined.

Key words: design-projection, methodology design, national culture, ethno-artistic characteristics, design-education.

ІНФОРМАЦІЯ
ПРО АВТОРІВ:

Ніколаєва Тетяна Вадимівна – канд. техн. наук, професор, завідувач кафедри художнього моделювання костюма, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0003-2236-3681, **e-mail:** nikolaevatd@gmail.com

Шафранська Тетяна Вікторівна – асистент кафедри художнього моделювання костюма, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0003-3934-3927, **e-mail:** khmk@knutd.edu.ua

Ніколаєва Тетяна Ігорівна – канд. техн. наук, доцент кафедри художнього моделювання костюма, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0002-9353-9827, **e-mail:** khmk@knutd.edu.ua

Цитування за ДСТУ: Ніколаєва Т. В., Шафранська Т. В., Ніколаєва Т. І. Національні традиції як основа підготовки фахівців з дизайну одягу. *Art and Design*. 2019, №1, С. 140-149.

Citation APA: Nikolaeva, T. V., Shafranska, T. V., Nikolaeva, T. I. National traditions as a basis for training of fashion designers. *Art and Design*. 2019. 1. С. 140-149.

<https://doi.org/10.30857/2617-0272.2019.1.12>